

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput II. Sacramenti Pœnitentiæ notio, materia, forma, minister.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT II.

*Sacramenti Pœnitentiæ notio, materia,
forma, Minister.*

Semper, ut diximus, Pœnitentiæ extitit virtus; Sacramentum autem Pœnitentiæ primum a Christo fuit institutum. Mosaica in lege jam quædam propitiationis erant Sacrificia, ac hostiæ pro peccato; quibus Doctores multi quædam Sacramenti rationem tribuunt. Ast sicut lex, ita & illius Sacramenta umbraticæ legis Christi, ejusque Sacramentorum figuræ fuerunt, prout sanctus Augustinus supra (pag. 378.) laudatus pulchre advertit.

Est itaque Pœnitentia Sacramentum a Christo Domino institutum ad peccata post Baptismum commissa remittenda per actus pœnitentiæ, & absolutionem Sacerdotis.

Hanc qui bene definitionem considerat, facile Pœnitentiæ Sacramenti materiam, formam, & ministrum cognosceret. Actus pœnitentiæ locum materiæ tenent, suntque dolor, confessio, ac superveniens satisfactio. Ea, quæ Sacerdos pro-

to originali. Est 19na inter prosriptas ab Alexandro VIII. Solis igitur post Baptismum lapsus necessaria est pœnitentia, quæ si perfecta sit, etiam absque Sacramento actu suscepto in necessitate justificat; non tamen secluso Sacramenti voto, prout clare Tridentinum definiit. Porro an & ubi contritionis præceptum obliget ex iis, quæ supra (Part. I. pag. 354., & seq.) sunt dicta, & quæ adhuc dicentur, erui potest.

Sacramenti Pœnitentiæ notio, &c. 427

profert, absolutionis verba per modum formæ se habent, ipseque formam proferens Minister munus gerit, atque vices illius subit, qui suos ad Apostolos, eorumque successores dixit: *Accipite Spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt* (Joan. 20.). Exhomologesis, quam nonnullos apud Diaconum fecisse sanctus Cyprianus testatur (Epist. 12. ad Presbyt. Carthag.), non sacramentalis sed publica erat, solemnique quodam in ritu consistens, quo graviorum criminum rei humiliati ac prostrati se coram Episcopo, vel hoc absente, coram Presbytero sistere debebant, atque manus impositione Ecclesiæ reconciliari. In casu, quo nec Episcopi, nec Presbyteri erat copia, hanc reconciliationem facere, & pacem dare Diaconis erat permissum.

Præcipuus hujus Sacramenti effectus peccatorum post Baptismum commissorum remissio est. Peccata non deleri, sed meritis Christi quasi velo regi hæretici asserunt. Ex perverso isthoc dogmate aliud deducunt; Ministri videlicet absolutione non peccata dimitti, sed in Christum confidentibus, imposterum non amplius imputanda annunciari. Utrumque errorem Tridentinum Concilium dæmnavit (Sess. VI. de Justificat. can. 11. 12. 13. 14. & Sess. XIV. de Pœnit. can. 9. 10.). Licet autem unum mortale peccatum non possit remitti sine altero, eoquod caritas & gratia in Dei inimico non valeant consistere, potest tamen remitti, & sæpe remit-

remittitur peccatum grave quoad reatum culpæ & pœnæ æternæ, quin remittatur quoad reatum pœnæ temporariæ vel quia remissior in pœnitente fuerat dolor, vel quia insufficiens Deo præstita satisfactio. Id denuo contra hæreticos Tridentinum definiit (*Sess. 6. can. 3.*) multique ex Scriptura exemplis evincitur. Davidi pœnitenti Dei jussu Nathan nunciavit: *Domini- nus transtulit peccatum tuum, non morieris; & tamen subjunxit: Verumtamen quia blasphemare fecisti inimicos Domini propter verbum hoc filius, qui natus est tibi, morte morietur (2. Reg. 12.)*. En, quam accurate culpæ remissionem ab illa pœnæ temporalis relaxatione Propheta distinguit. Plura alia sacra Scripturæ testimonia, ac Traditionis momenta apud Dogmaticos vide.

Præter peccatorum remissionem, ac gratiæ infusionem adhuc fructus alios, eosque sat prærios Pœnitentia producit. Quos enim homo peccando amiserat virtutum habitus, pœnitendo recuperat, & merita per peccatum mortificata, iterum reviviscunt; quantumvis honesta opera, in peccati statu facta, ab æterna exclusa manent retributione. Conscientiæ sedantur remorsus, & mens, veniæ spe erecta, tranquillam salutis semitam tenet. Hæc iis, qui pœnitentiam procrastinant, peccatoribus sunt exponenda, ut, dum hinc peccati ærumnas, illinc pœnitentiæ spectant emolumenta, quam dudum proposuere, tandem exequantur conversionem.

His jam succincte de Pœnitentiæ notione &c. præmissis, adhuc speciales, quæ de illius acti- bus,

bus, contritione nimirum, confessione, & satisfactione, nec non de ministro occurrunt, sunt dilucidandæ quæstiones. Id in iis, quæ sequuntur, Sectionibus stylo succincto præstabimus, prævia semper Tridentini Doctrina.

SECTIO II.

DE CONTRITIONE.

Contritio, quæ primum locum inter pœnitentis actus habet, animi dolor, ac detestatio est de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero. Fuit autem quovis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic Contritionis motus necessarius; Et in homine post Baptismum lapso ita demum præparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia divinæ misericordiæ, Et voto præstandi reliqua conjunctus sit, quæ ad rite suscipiendum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur sancta Synodus, hanc Contritionem non solum cessationem a peccato, Et vitæ novæ propositum Et inchoationem, sed veteris etiam odium continere juxta illud: Projicite a vobis omnes iniquitates vestras, quibus prævaricati estis; facite vobis cor novum, Et spiritum novum. Et certe qui illos Sanctorum clamores consideraverit, Tibi soli peccavi, Et malum coram te feci: Laboravi in gemitu meo; lavabo per singulas noctes lectum meum: Recogitabo tibi omnes

omnes